

atunci instinctul ne va călăuzi și-n cunoaștere, și-n modul de-a ne comporta și integra.

Mi-aș permite să nu fiu de acord cu d-nul Vasile Toma, care afirma că 4 ani de studiu sunt prea mult și că fiecare poate studia și singur ceea ce-l interesează. Poate 4 ani nu sunt suficienți. Acumulările se fac în viteză și contra cronometru, e nevoie și de o perioadă de aprofundare a cunoștințelor, plus o perioadă de practică. Așa poate nu vor mai ieși absolvenți pe bandă rulantă.

Pentru a ne instrui avem nevoie de îndrumători, chiar dacă suntem tineri, entuziaști și curajoși nu înseamnă că le știm pe toate și că totul

pentru noi e cu putință. E bine să venim cu idei dar e bine și să învățăm de la ceilalți. Dacă nu avem răbdare să rezistăm 4 ani în învățământ cum vom putea, ca actori, să jucăm, să spunem, 4 ani într-o piesă care nu beneficiază de un public constant, de-o critică și-o atitudine mereu favorabile? Ce vor face atunci actorii dacă publicul nu are răbdare cu ei? Vor renunța? Vor demonstra astfel că 4 ani au ocupat un loc care altcuiva i-ar fi fost de folos?

Și ca o ultimă observație: nu e deloc plăcut să apară în numărul din toamnă cronici ale evenimentelor de astă vară. Publicul, audiența sancționează lipsa de actualitate. Unde ne

sunt specialiștii de nu sunt oamenii cei mai potriviți la locul potrivit? E extrem de neplăcut să existe neconcordanță între momentul apariției revistei și conținutul ei.

N-ar fi rău să țineți cont de observațiile publicului.

Vă mulțumesc, Diana

Și noi vă mulțumim. Neconcordanțele între data premierei și data apariției cronicii nu au legătură cu prezența sau absența specialiștilor, ci se datorează duratei ciclului de producție. Vă mai așteptăm.

Redacția

Si replici

Stimate domnule Liviu Ornea

Inițial nu prea vedeam sensul unei polemici în presa scrisă atâta timp cât ne cunoaștem adresele electronice. Mă întreb ce-ar fi ieșit în cazul în care cei aproximativ 40 de spectatori care mi-au scris pe hotmail după *Job*-ul de la Humorror n-ar fi rezistat tentației de a-și expune punctul de vedere în „Scena”. Ca mulți dintre cei care au citit provocarea (?) dumneavoastră din „Scena” nr. 10/2000, nu înțeleg ce aveți cu compania hotmail? Sau ce are ea cu Freud. S-o fi asociat subconștientul dumneavoastră cu incitantă hot line (*why not?*). Când mă gândesc că mai toți amicii mei, artiștii, cronicarii de teatru cu care sunt în contact electronic au adresă hotmail... *Funny game!* De acum încolo am să mă uit la ei cu ochiul ciclopsianalitic. Între noi fie vorba, am și o adresă yahoo, dar, ei bine, aceea e, stimate domnule Ornea, pentru discuții mult mai indecente decât *Job*-ul meu, care „nu pune nici o întrebare, nu sugerează nimic, nu există în el nimic în afara celor ce se văd pe scenă, n-are mister”, dar care, se pare, dă insomnii, pentru că, fiți sincer, mă îndoiesc că ați scris articolul intitulat „raduafirim @ hotmail.com” într-un fast-food la orele zilei sau într-un internet café de tranziție, așa cum îmi scriu eu, uneori,

scenariile. Și încă ceva: la un an de la premieră (an în care *Job* a participat la cele mai tari festivaluri, a luat premii de regie & interpretare, are supercronici și, cel mai important, spectatorii se inghesuie încă să-l revadă la Târgu-Mureș), *Job*-ul care „nu pune nici o întrebare” continuă să producă reacții extreme în presă, pe freudianul hotmail; ba, chiar, un distins critic (fem.) a inițiat o adevărată telefoniadă prin capitală întru exmatricularea mea de pe scenele țării. Succesul pe care l-a avut *Job*-ul și la București poate fi, într-adevăr, periculos. Dar nu pentru spectatori, știți bine asta. Puncte de vedere ca al dumneavoastră nu fac decât să-i asigure o viață cât mai lungă. E tot ce-și poate dori un regizor și actorii care „din păcate, culeg aplauze la scenă deschisă” – (p.21). E motivul pentru care sunt recunoscător grupării de la „Scena”, revistă care, *voilà*, tinde să devină... electronică.

Și dacă tot ne-am pus cu burta pe manualul de psihanaliză, poate aflăm și de ce preferați desuurile Valeriei Seciu, iar fundul „mijit” al Gertrudei vă incomodează (nu e vorba de Gertruda din *Hamlet*-ul lui Liviu Ciulei). Cât despre personajele din *Job*, pe care le numiți „fantasme ale lui Afrim”, vă recomand să citiți, *quand même*, deli-

ciosul roman *Cititoarea* de Raymond Jean, care a stat la baza scenariului. Și chiar să-l faceți cadou unui bun prieten. Însă, evident, nu cumva să vă trimiteți prietenul la *Job*... va merge el singur după ce va citi rezumatul pe care i l-ați făcut spectacolului, stimate domnule Ornea. Un rezumat corect, în ciuda faptului că „se întâmplă permanent multe lucruri pe scenă. Prea multe pentru a fi urmărite”. Dumneavoastră ați reușit performanța unei lecturi (rămasă, ce-i drept, la un prim nivel) a show-ului, prietenul dumneavoastră va veni de trei ori, să poată vedea tot. Mai ales dacă e un pic voyeur. Vă asigur că la Târgu-Mureș așa se întâmplă. *Sorry* pentru comparația următoare, dar ce ziceți de „aglomerația” din filmele lui Fellini? OK, veți spune, dar la Fellini avem simboluri, nu „pseudo-simboluri”. Și cu asta mă veți reduce la tăcere. Poate-mi explicați (pe e-mail) de ce inima de mătase roșie cusută pe partea dorsală a chiloților-parașută purtați de Nicu Mihoc în *Job* sau rațele galbene de plastic trebuie să semnifice „altceva decât pe ele însele”? Nici măcar numărul rațelor de plastic nu-l mai rețin (aici ochiul dumneavoastră de profesor de matematică m-ar putea sancționa drastic!). Romanul spune lucrurilor pe nume și mi s-a părut corect să fac același lucru. Chiar dacă o scenă erotică (!?) din show „pare o tăietură de pe Adult Channel”. Nu-mi dau seama dacă acest fapt ar trebui să mă întristeze (un personaj din *Gog* de Papini: „Teatrul nu trebuie să fie imitarea vieții reale, ci o exactă reproducere a vieții...”). Deși nu știu de câte ori ați văzut pe Adult Channel un mascul înecându-se cu părul pubian al

partenerii de sex... Apropo, de unde ştiaţi că-mi plac „picturile de gang”? Aşa e. Uneori la fel de mult ca un Arnold Böcklin sau un Félicien Rops. Exclus Dalí.

Toate ca toate, dar nu-l pot localiza pe Freddy Mercury în *Job*. Sper, totuşi, că nu tot ce e travestit vă duce cu gândul la el! Pentru că, în acest caz, o să-l căutaţi cu disperare în inocente

comedioare franţuzeşti. *Peine perdue*. „Citiseram lucruri foarte bune despre R.A. Acesta e primul spectacol al său pe care îl văd. Şi nu înţeleg. Dar poate că, după ce se linişteşte, după ce îi trece, se apucă de făcut teatru (...).” Cam aşa vă încheiaţi articolul, dragă domnule Ornea.

S-ar putea să vă dezamăgesc încă o dată spunându-vă că, prin tot ce fac,

doresc mult să NU mă liniştesc, să NU îmi treacă şi să NU mă apuc de făcut (ceea ce presupun că înţelegeţi prin) teatru. Aşadar, e posibil ca singura soluţie să fie alta (vă las s-o bănuiţi, poate aşa n-o să mă mai acuzaţi de lipsă de mister).

Cu multă prietenie,

Radu Afrim

Vasile Toma: „Regia e o profesie mai comodă”

S-a născut la 15 octombrie 1968, în comuna Deleşti, judeţul Vaslui ● În 1994 a absolvit Facultatea de Arte - secţia Actorie a Universităţii Ecologice din Bucureşti (clasa prof. univ. Mihaela Juvara) ● 1994-1995 - angajat la Teatrul „Sică Alexandrescu” din Braşov ● Din 1996 - angajat la Theatrum Mundi ● Roluri în *Doi tineri din Verona* după W. Shakespeare, regia: Cătălin Naum, *Emanciparea prinţului Hamlet* de Alina Mungiu-Pippidi, regia: Mihai Lungeanu (Teatrul „Nottara”), *Doamna Bovary sunt ceilalţi* de Horia Gârbea, regia: K. Wiedemann (Teatrul Levant) ● A regizat spectacolele *Buzunarul cu pâine* de Matei Vişniec (Fundaţia Antigona), *Păcală şi Popa* (Teatrul Naţional din Timişoara), *Tanţa şi Costel* de Ion Băieşu (Teatrul Dramatic din Galaţi), *Un bărbat şi mai multe femei* de Leonid Zorin (Teatrul Evreiesc de Stat).

Întâlnirea mea cu teatrul s-a produs într-un mod destul de bizar. Ea se datorează unui om pe care l-am cunoscut cu mult timp în urmă, la Reşiţa: Vasile Nedelcu, „coborîtor” din „Pod”.

Erai muncitor într-o uzină reşiţeană, când ai descoperit teatrul...

Da, şi îndată ce s-a întâmplat asta m-am înscris la Seral, pentru a putea absolvi liceul. L-am cunoscut, apoi, tot prin intermediul lui Vasile Nedelcu, pe domnul Cătălin Naum. Puţină lume ştie cum se petrec lucrurile la „Pod”. Acolo, selecţia este absolut naturală. Cine se acomodează „legilor nescrise” rămâne, cine nu, pleacă. Nu trec mai mult de două luni şi ştii exact dacă ai ce căuta pe scenă. Pe urmă, publicul, format din elevi şi studenţi, este foarte exigent.

Reacţiile lor sunt evidente chiar în timpul reprezentaţiei: ascultă în

tăcere - e semn bun; fac zgomot sau pleacă ostentativ...

Ai încercat la A.T.F. ...

Da, cu oarecare succes. Am ajuns cu bine până la ultima probă, când, ghinion, am făcut un abces dentar. Asta m-a scos din cursă. Un an mai târziu, comisia se schimbase, avea, probabil, alte pretenţii. Am căzut la proba a doua. M-am hotărît să nu mai încerc acolo niciodată. Am fost dezamăgit, însă m-am ambiţionat şi am dat examen de admitere la Universitatea Ecologică.

